

مطالعه تطبیقی ادبیات پایداری

ایران و ویتنام در حوزه‌ی داستان نویسی

(بر اساس دو داستان ایرانی و دو داستان ویتنامی)

www.ketab.ir

سرشناسه	: جعفرقلی، محبوبه، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: مطالعه تطبیقی ادبیات پایداری ایران و ویتنام در حوزه‌ی داستان‌نویسی (بر اساس دو داستان ایرانی و دو داستان ویتنامی)/مؤلف محبوبه جعفرقلی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات راه دکتري، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهري	: ط، ۳۹۳ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۳۲-۷۴-۵ ریاال ۱۸۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
بازداشت	: کتابنامه: ص. ۲۶۴-۳۶۹.
موضوع	: داستان‌های فارسی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد
موضوع	: Persian fiction -- History and criticism ۲۰th century --
موضوع	: داستان‌های ویتنامی -- قرن ۲۰م. -- تاریخ و نقد
موضوع	: Vietnamese fiction -- History and criticism ۲۰th century --
موضوع	: ادبیات انقلابی -- تاریخ و نقد
موضوع	: Revolutionary literature -- History and criticism
موضوع	: ادبیات انقلابی ویتنامی -- تاریخ و نقد
موضوع	: Revolutionary literature, Vietnamese -- History and criticism
موضوع	: ادبیات تطبیقی -- فارسی و ویتنامی
موضوع	: Comparative literature -- Persian and Vietnamese
موضوع	: ادبیات تطبیقی -- ویتنامی و فارسی
موضوع	: Comparative literature -- Vietnamese and Persian
ده بندی کنگره	: ۶۰۰/۱۳۹۵/۷م۶/۲۸۶۹
ده بندی دیویی	: ۹/۳۸۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۶۶۵۰۸

مطالعه تطبیقی ادبیات پایداری ایران و ویتنام در حوزه‌ی داستان نویسی (بر اساس دو داستان ایرانی و دو داستان ویتنامی)

مؤلف:	محبوبه جعفرقلی
ناشر:	انتشارات راه دکتري
صفحه آرایي:	نامدار افروغ
تیراژ:	۵۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۹۵
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۸۱۳۲-۷۴-۵
قیمت:	۱۸۰۰۰۰ ریال

نشانی: خ شریعتی بالاتر از پل صدر خ شهید میرزاپور-خ فاطمیه-ک مهر اول غربی پ ۳۴

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ می باشد.

فهرست مطالب

۲	مقدمه
۴	فصل اول : کلیات طرح
۵	۱-۱- بیان مسئله تحقیق
۶	۲-۱- اهمیت موضوع تحقیق و انگیزه انتخاب آن
۷	۳-۱- اهداف تحقیق
۷	۴-۱- سؤالات یا فرضیه های تحقیق
۸	۵-۱- مدل تحقیق
۸	۶-۱- متغیرها و واژه های کلیدی
۸	۷-۱- روش تحقیق
۸	۸-۱- قلمرو تحقیق
۹	۹-۱- جامعه آماری و حجم آن
۱۰	فصل دوم : مطالعات نظری
۱۱	بخش اول
۱۱	۱-۲- ادبیات داستانی
۱۲	۲-۱-۱- قصه و انواع آن
۱۲	۲-۱-۱-۱- اسطوره
۱۲	۲-۱-۱-۲- حکایت
۱۳	۲-۱-۱-۳- افسانه
۱۴	۲-۱-۲- داستان و انواع آن
۱۴	۲-۱-۲-۱- داستان کوتاه

۱۵	 ۲-۲-۱-۲-۲ رمان
۱۷	 ۳-۱-۲-۲ عناصر داستان و انواع آن
۱۸	 ۱-۳-۱-۲-۲ موضوع
۱۸	 ۲-۳-۱-۲-۲ درون‌مایه یا مضمون
۲۰	 ۳-۳-۱-۲-۲ پیرنگ (طرح)
۲۲	 ۱-۳-۳-۱-۲-۲ خصوصیت پیرنگ
۲۲	 ۲-۳-۳-۱-۲-۲ ویژگی پیرنگ فنی
۲۳	 ۳-۳-۳-۱-۲-۲ الگوی پیرنگ
۲۴	 ۴-۳-۱-۲-۲ انواع پیرنگ
۲۴	 ۵-۳-۱-۲-۲ عناصر پیرنگ
۳۱	 ۶-۳-۳-۱-۲-۲ تعریف پیرنگ از دیدگاه دیگران
۳۱	 ۴-۳-۱-۲-۲ شخصیت
۳۳	 ۱-۴-۳-۱-۲-۲ شخصیت‌پردازی
۳۴	 ۲-۴-۳-۱-۲-۲ عوامل شخصیت‌پردازی
۳۴	 ۳-۴-۳-۱-۲-۲ روش‌های شخصیت‌پردازی
۳۵	 ۴-۴-۳-۱-۲-۲ شخصیت داستانی و شخصیت واقعی
۳۶	 ۵-۴-۳-۱-۲-۲ انواع شخصیت در رمان
۳۶	 ۶-۴-۳-۱-۲-۲ گونه‌های شخصیت داستانی
۳۶	 ۷-۴-۳-۱-۲-۲ انواع شخصیت از نظر نوع حضور در داستان
۳۸	 ۸-۴-۳-۱-۲-۲ انواع شخصیت از نظر میزان تحول‌پذیری‌شان در داستان
۳۹	 ۹-۴-۳-۱-۲-۲ انواع شخصیت از نظر ساخت و بافت
۴۰	 ۱۰-۴-۳-۱-۲-۲ انواع شخصیت از نظر فعل و انفعال
۴۲	 ۱۱-۴-۳-۱-۲-۲ تعریف شخصیت از دیدگاه دیگران
۴۲	 ۵-۳-۱-۲-۲ صحنه

۲۴	۶-۳-۱-۲ دیالوگ، گفت و گو
۲۵	۷-۳-۱-۲ لحن
۲۷	۸-۳-۱-۲ فضا
۲۷	۹-۳-۱-۲ زمان
۴۸	۱۰-۳-۱-۲ سبک، اسلوب و شیوه نگارش
۴۹	۱۱-۳-۱-۲ نماد
۴۹	۱۲-۳-۱-۲ ضریب‌هنگ
۴۹	۱۳-۳-۱-۲ عمل
۵۰	۱۴-۳-۱-۲ توصیف
۵۰	۱۵-۳-۱-۲ تشبیل
۵۰	۱۶-۳-۱-۲ زاویه دید
۵۱	۱-۱۶-۳-۱-۲ راوی (نما)
۵۲	۲-۱۶-۳-۱-۲ ویژگی‌های رمان
۵۲	۳-۱۶-۳-۱-۲ انواع زاویه دید
۵۸	۲-۲ ادبیات داستانی در ایران
۶۱	۳-۲ ویتنام
۶۲	۱-۳-۲ روابط ایران و ویتنام
۶۳	۱-۱-۳-۲ کمک نظامی ایران به حکومت ویتنام جنوبی
۶۶	۲-۳-۲ فرهنگ ویتنام
۶۷	۱-۲-۳-۲ فرهنگ برنج
۶۷	۲-۲-۳-۲ مذهب و آیین
۶۸	۳-۳-۲ زبان و ادبیات ویتنام
۶۹	۱-۳-۳-۲ ادبیات داستانی ویتنام
۷۳	۲-۳-۳-۲ ادبیات ویتنام جنوبی در سال ۱۹۵۴-۱۹۷۹

۷۶	۲-۳-۳- ادبیات معاصر ویتنام
۷۹	بخش دوم
۷۹	۲-۴- جنگ
۸۰	۲-۴-۱- ادبیات جنگ
۸۱	۲-۴-۱-۱. ادبیات جنگ در ایران
۸۲	۲-۴-۱-۲. ادبیات جنگ در جهان
۸۳	۲-۵- مقاومت
۸۴	۲-۵-۱- ادبیات مقاومت
۸۷	۲-۵-۱. ادبیات مقاومت در ایران
۸۸	۲-۵-۱-۲. ادبیات مقاومت جهان
۸۹	۲-۶- ادبیات پایداری
۹۰	۲-۶-۱- ادبیات پایداری در ایران
۹۲	۲-۶-۲- ادبیات پایداری در جهان
۹۳	۲-۶-۳- تفاوت ادبیات دفاع مقدس با ادبیات پایداری دیگر ملت‌ها
۹۳	۲-۶-۴- وجوه مشترک ادبیات دفاع مقدس با ادبیات پایداری جهان
۹۴	۲-۶-۵- رمان و داستان‌های دفاع مقدس
۹۵	۲-۶-۶- «مضامین داستان‌های دفاع مقدس»
۹۶	۲-۶-۷- طبقه بندی آثار دفاع مقدس
۹۸	۲-۶-۸- زمان و مکان در داستان‌های جنگ
۹۹	۲-۷- جنگ ایران و عراق
۱۰۰	۲-۷-۱- اختلافات ایران و آمریکا
۱۰۰	۲-۷-۲- تحول در ماهیت روابط بین‌المللی (پایان تنش زدایی-آغاز دومین جنگ سرد)
۱۰۱	۲-۷-۳- اختلافات ایران و عراق پس از جنگ جهانی اول
۱۰۳	۲-۸- جنگ ویتنام

۱۰۶	۲-۸-۱- روستاییان سهمیم در جنگ
۱۰۹	۲-۸-۲- مبارزه بین شمال و جنوب ویتنام
۱۱۰	۲-۸-۳- ویتنام در جنگ
۱۱۱	۲-۸-۳-۱- تأثیرات جنگ
۱۱۲	۲-۸-۳-۲- علت پیروزی
۱۱۳	فصل سوم: روش شناسائی تحقیق (متدولوژی)
۱۱۴	مقدمه
۱۱۴	۳-۱- روش تحقیق
۱۱۴	۳-۲- جامعه آماری
۱۱۴	۳-۳- حجم نمونه
۱۱۵	۳-۴- روش تجزیه و تحلیل
۱۱۵	۳-۵- ابزار گردآوری مطالعه
۱۱۶	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل یافته‌های تحقیق
۱۱۷	۴-۱- زمین سوخته
۱۱۷	۴-۱-۱- نویسنده
۱۲۰	۴-۱-۲- کتاب
۱۲۲	۴-۱-۳- خلاصه داستان
۱۲۲	۴-۱-۳-۱- فصل ۱
۱۲۴	۴-۱-۳-۲- فصل ۲
۱۲۶	۴-۱-۳-۳- فصل ۳
۱۲۷	۴-۱-۳-۴- فصل ۴ و ۵
۱۲۹	۴-۱-۴- شخصیت‌ها
۱۳۴	۴-۱-۵- طرح (پیرنگ)
۱۳۴	۴-۱-۵-۱- شروع

- ۱۳۴..... ۴-۱-۵-۲- گره افکنی
- ۱۳۵..... ۴-۱-۵-۳- کشمکش جسمی
- ۱۳۷..... ۴-۱-۵-۴- کشمکش ذهنی
- ۱۳۸..... ۴-۱-۵-۵- بحران
- ۱۳۹..... ۴-۱-۵-۶- تعلیق
- ۱۳۹..... ۴-۱-۵-۷- نقطه اوج
- ۱۴۰..... ۴-۱-۵-۸- گره گشایی
- ۱۴۰..... ۴-۱-۵-۹- پایان بندی
- ۱۴۲..... ۴-۱-۶- بر مبنای عناصر داستان
- ۱۴۲..... ۴-۱-۶-۱- موضوع
- ۱۴۲..... ۴-۱-۶-۲- درون ما
- ۱۴۲..... ۴-۱-۶-۳- پیرنگ
- ۱۴۲..... ۴-۱-۶-۴- نگاه به جنگ
- ۱۴۲..... ۴-۱-۶-۵- لحن و زبان
- ۱۴۳..... ۴-۱-۶-۶- شخصیت پردازی
- ۱۴۳..... ۴-۱-۶-۷- زاویه دید
- ۱۴۴..... ۴-۱-۶-۸- نوع روایت
- ۱۴۴..... ۴-۱-۶-۹- زمان
- ۱۴۵..... ۴-۱-۶-۱۰- مکان
- ۱۴۶..... ۴-۱-۶-۱۱- نماد
- ۱۴۶..... ۴-۱-۶-۱۲- گفتگو
- ۱۴۸..... ۴-۱-۶-۱۳- توصیف
- ۱۵۰..... ۴-۱-۶-۱۳-۱- توصیف شخصیت‌ها
- ۱۵۰..... ۴-۱-۶-۱۳-۲- توصیف جنگ

۱۵۲	۲-۴-۲- هون دات
۱۵۲	۲-۴-۱- نویسنده
۱۵۳	۲-۴-۲- کتاب
۱۵۴	۲-۴-۳- خلاصه
۱۵۶	۲-۴-۴- شخصیت‌ها
۱۶۳	۲-۴-۵- طرح
۱۶۳	۲-۴-۵-۱- شروع
۱۶۳	۲-۴-۵-۲- گره افکنی
۱۶۶	۲-۴-۵-۳- کشمکش جسمی
۱۶۷	۲-۴-۵-۴- کشمکش ذهنی
۱۶۷	۲-۴-۵-۵- کشمکش عاطفی
۱۶۸	۲-۴-۵-۶- بحران
۱۷۲	۲-۴-۵-۷- تعلیق
۱۷۲	۲-۴-۵-۸- کشف
۱۷۳	۲-۴-۵-۹- نقطه‌ی اوج
۱۷۴	۲-۴-۵-۱۰- افت
۱۷۵	۲-۴-۵-۱۱- گره گشایی
۱۷۷	۲-۴-۵-۱۲- پایان بندی
۱۷۹	۲-۴-۶- بررسی عناصر داستان
۱۷۹	۲-۴-۶-۱- موضوع
۱۷۹	۲-۴-۶-۲- نگاه به جنگ
۱۷۹	۲-۴-۶-۳- درون مایه
۱۷۹	۲-۴-۶-۴- زاویه دید
۱۷۹	۲-۴-۶-۵- نوع روایت

۱۷۹	۶-۶-۲-۴ بازگشت به گذشته
۱۸۰	۷-۶-۲-۴ شخصیت پردازی
۱۸۰	۸-۶-۲-۴ نماد
۱۸۰	۹-۶-۲-۴ زمان
۱۸۱	۱۰-۶-۲-۴ مکان
۱۸۲	۱۱-۶-۲-۴ گفت و گو
۱۸۲	۱۲-۶-۲-۴ توصیف
۱۸۸	۳-۴ پل معلوم
۱۸۸	۱-۳-۴ نویسنده
۱۹۰	۲-۳-۴ کتاب
۱۹۱	۳-۳-۴ خلاصه
۱۹۳	۴-۳-۴ شخصیت ها:
۱۹۶	۵-۳-۴ طرح
۱۹۶	۱-۵-۳-۴ شروع
۱۹۶	۲-۵-۳-۴ گره افکنی
۱۹۷	۳-۵-۳-۴ کشمکش جسمی
۱۹۷	۴-۵-۳-۴ کشمکش ذهنی
۱۹۷	۵-۵-۳-۴ کشمکش عاطفی
۱۹۸	۶-۵-۳-۴ بحران
۱۹۹	۷-۵-۳-۴ تعلیق
۱۹۹	۸-۵-۳-۴ نقطه اوج
۱۹۹	۹-۵-۳-۴ افت
۱۹۹	۱۰-۵-۳-۴ گره گشایی
۲۰۱	۱۱-۵-۳-۴ پایان بندی

۲۰۲	۶-۳-۴. بررسی عناصر
۲۰۲	۴-۳-۶-۱. موضوع
۲۰۲	۴-۳-۶-۲. درون مایه
۲۰۲	۴-۳-۶-۳. زاویه دید
۲۰۲	۴-۳-۶-۴. نوع روایت
۲۰۳	۴-۳-۶-۵. نگاه به جنگ
۲۰۳	۴-۳-۶-۶. بازگشت به گذشته
۲۰۳	۴-۳-۷-۷. لحن
۲۰۳	۴-۳-۸-۸. زمان
۲۰۴	۴-۳-۹-۹. مکان
۲۰۶	۴-۳-۱۰-۱۰. گفتار
۲۰۸	۴-۳-۱۱-۱۱. توصیف
۲۱۴	۴-۴-۴. اندوه جنگ
۲۱۴	۴-۴-۱. نویسنده
۲۱۵	۴-۴-۲. کتاب
۲۱۶	۴-۴-۳. خلاصه
۲۱۷	۴-۴-۴. شخصیت‌ها
۲۲۱	۴-۴-۵. طرح
۲۲۱	۴-۴-۵-۱. شروع
۲۲۱	۴-۴-۵-۲. گره افکنی
۲۲۲	۴-۴-۵-۳. کشمکش جسمی
۲۲۳	۴-۴-۵-۴. کشمکش ذهنی
۲۲۳	۴-۴-۵-۵. کشمکش عاطفی
۲۲۴	۴-۴-۵-۶. بحران

۲۲۶	 ۴-۴-۵-۷- تعلیق
۲۲۶	 ۴-۴-۵-۸- کشف
۲۲۷	 ۴-۴-۵-۹- افت
۲۲۷	 ۴-۴-۵-۱۰- گره گشایی
۲۲۷	 ۴-۴-۵-۱۱- پایان بندی
۲۲۹	 ۴-۴-۶- بررسی عناصر داستان
۲۲۹	 ۴-۴-۶-۱- موضوع
۲۲۹	 ۴-۴-۶-۲- درون مایه
۲۲۹	 ۴-۴-۶-۳- زاویه دید
۲۳۰	 ۴-۴-۶-۴- نوع روایت
۲۳۰	 ۴-۴-۶-۵- نگاه به
۲۳۰	 ۴-۴-۶-۶- شخصیت پردازی
۲۳۰	 ۴-۴-۶-۷- مکان
۲۳۵	 ۴-۴-۶-۸- گفتگو
۲۳۹	 ۴-۴-۶-۹- زمان
۲۴۱	 ۴-۴-۶-۱۰- نماد
۲۴۱	 ۴-۴-۶-۱۱- لحن
۲۴۲	 ۴-۴-۶-۱۲- توصیف
۲۴۴	 ۴-۵- مشترکات و اختلافات محتوایی داستان‌ها
۲۵۱	 فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات
۲۵۲	 ۵-۱- نتیجه گیری
۲۶۴	 فهرست منابع
۲۶۹	 فهرست مقالات

مقدمه

یکی از شاخه های مهم ادبیات، ادبیات داستانی است که شامل آثاری است که ماهیت تخیلی دارند و در عین حال دارای ارتباط معنادار با جهان واقع اند. وظیفه داستان و ادبیات داستانی، ترویج فضیلت های اخلاقی و معنوی و مبارزه با پلیدی ها و بی عدالتی هاست. داستان نویس متعهد اگر چه می داند داستان باید درگرم کننده باشد، اما فراموش نمی کند که هدف نهایی اش تعلیم و آگاه کردن نیز هست. داستان های که جنبه ی آموزشی و اطلاع رسانی ندارند، داستان هایی ماندگار نیستند. ادبیات داستانی در ایران به مفهوم جدید قدمت چندانی ندارد و پیدایش آن به دوره ی مشروطیت و سال های شکوفایی مطبوعات و صحت چاپ رسی گردد. (۱۳۸۵ ش) اولین رمان های معاصر در ایران، ترجمه رمان های تاریخی مربوط به زندگی نادر، پیر کبیر بوده اند که به تبع آن ها رمان های تاریخی شمس و طغرا و غیره نیز نوشته اند. پس از آن ترجمه و نوشتن رمان های مختلف با بن مایه های سیاسی، اجتماعی رو به رشد نهاد و تا زمان انقلاب اسلامی شاهد شکوفایی ادبیات داستانی در زمینه مختلف هستیم. پس از انقلاب اسلامی دو ژانر بسیار جدی وارد عرصه ادبیات داستانی شد: الف) ادبیات پایداری (دفاع مقدس) ب) ادبیات مذهبی

ادبیات پایداری از نگاه خاص به آثاری اطلاق می شود که تحت تأثیر شرایطی چون غصب سرزمین و سرمایه های ملی و نبود آزادی فردی شکل می گیرد. ادبیات پایداری پدیده ای است که توسط شاعران، نویسندگان و پژوهندگان جهان در مقابل هرگونه ظلم، جور، تعدی، تجاوز، ضعیف کشی، قدرت نمایی و فساد درونی دستگاه های حاکم بوجود می آید، اما ادبیات جنگ تنها در برهه ای از زمان و در موقعی که میهن آن ها با کشور دیگری درگیر شده یا مجبور به دفاع شده، حادث می شود. (سجادی، ۱۳۸۵، ص ۹۱-۹۲)

ادبیات داستانی پایداری با موضوعاتی نظیر شهادت، ایثار، توصیف صحنه های جنگ، همدردی با جنگ زده ها و حماسه آفرینی و نشان دادن شخصیت های برجسته رزمندگان، چهره ی والایی از

ادبیات انقلاب را به نمایش گذاشته است. ادبیات داستانی جنگ از حیث نوع نگاه داستان‌نویسان به سه گروه تقسیم می‌شود:

۱. در بخشی از داستان‌های جنگ خواننده تنها با نمایشی از زشتی‌های جنگ روبرو می‌شود. تصویر یکسر سیاه، تاریک و نکبت‌بار.

۲. در بخشی دیگر داستان‌های جنگ تنها روی دیگر سکه جنگ دیده می‌شود. یعنی اینار گذشت، مقاومت مردمی.

۳. ترکیبی از دو گرایش قبل است یعنی هم تلخی‌ها و ویرانی‌های جنگ باز گفته می‌شود و هم جان‌فشانی‌ها و مقاومت‌ها. (جزینی، ۱۳۸۹، ص ۷۶)

چهار کتاب «زمن سوخته» اثر «احمد محمود»، «هون دات» از «آنه دوک»، «پل معلق» نوشته «محمد رضا بایرانی» و «اندوه جنگ» اثر «بائو نینه» که در این پایان‌نامه مورد بررسی قرار می‌گیرند از جمله کتاب‌های ادبیات پایداری‌اند که نگاه آن‌ها به جنگ مثبت و ترکیبی است.

ادبیات داستانی جنگ، علاوه بر نمایش جنگ در ساختار و عناصر داستانی نیز با نوآوری‌هایی همراه بوده است. ادبیات داستانی جنگ در ایران به مفهوم امروزی با شروع جنگ تحمیلی از شهریور ماه ۱۳۵۹ به وجود آمد. این ادبیات در کشور ویتنام در پی جنگ سی ساله‌ی این کشور از سال ۱۹۴۶-۱۹۷۵ رشد کرد. این پایان‌نامه با توجه به خصوصیات مشترک ادبیات پایداری دو کشور که در قسمت نظری پایان‌نامه توضیح داده شده‌اند به شرح عناصر داستانی از قبیل درون مایه یا مضمون، طرح یا پیرنگ، شخصیت، صحنه، گفتگو، لحن، سبک، فضا، نماد، زوایا و... پرداخته و برای تبیین بیشتر موضوع با آوردن شواهدی از کتاب‌های مورد نظر به تحلیل و بررسی این عناصر و مقایسه آن‌ها در چهار کتاب مذکور پرداخته است.